

ICCF:n puheenjohtaja Eric Ruch (kesk.), ex-maailmanmestari Fritz Baumbach (oik.) ja Etelä-Afrikan pitkäaikainen delegaatti Everdinand Knol nauttivat kongressin tunnelmasta.

ICCF muisti Esko Nuutilaisen ja Ragnar Wikmanin elämäntyötä

Teksti: Olli Ylönen ja Heikki Arppi, kuvat: Olavi Riikonen ja Olli Ylönen

Kansainvälisen kirjeshakkiliiton, ICCF:n vuosittainen kongressi järjestettiin Saksan Bremenissä elokuussa. Suomea edusti delegaatti **Olli Ylönen** ja matkassa olivat myös maailmanmestari **Pertti Lehikoinen Leila**-vaimonsa ja liiton taloudenhoitaja **Olavi Riikonen Anneli**-puolisonsa kanssa. Suomi oli kongressissa erityishuomiossa **Esko Nuutilaisen** tuoreen kuoleman vuoksi. ICCF:n puheenjohtaja, ranskalainen **Eric Ruch** mainitsi avajaispuheensa aluksi vuoden aikana poisnukkuneita henkilöitä ja ensimmäiseksi juuri Esko Nuutilaisen. Hänen kohdallaan Ruch korosti mahtavaa Suomessa pidettyjen ICCF-kongressien organisointia, unohtamatta Eskon puolisoa **Seijaa**.

Saksan shakkiliiton puheenjohtaja **Herbert Bastian** ja maan kirjeshakkiliiton puheenjohtaja **Uwe Staroske** puhuivat myös avajaisissa. Tämän jälkeen esiteltiin uusi ICCF Hall of Fame, "kuuluisuuksien galleria", jonka ensimmäiseksi jäseniksi nimitettiin saksalainen **Hans-Werner von Massow** sekä Esko Nuutilainen.

Jopa suomalaiset yllättyivät positiivisesti kuultuaan ensimmäiset nimet. Oletuksena kun oli, että Hall of Fameen valittaisiin ensisijaisesti erityislaatuista pelaajia. Onhan sen tarkoitus olla käyntikorttina ICCF:n etusivulla.

Toki ICCF:n historiaa ei voi muistella ilman von Massowia.

Olli Ylönen ehdottikin myöhemmin ICCF:n markkinointijohtajalle **Andrew Dearnleylle**, että ensi vuonna Hall of Fame jaetaan kahtia ja julkaistaan ensimmäiset pelaajat omassa osiossaan ja jokunen toimihenkilö omassaan.

Kriteeri pelaajien kohdalla ei voi olla pelkkä GM- tai MM-arvo, koska siitä on jo palkinto annettu. Kaksi maailmanmestaruutta (virolainen **Öim** ja venäläinen **Dronov**), tai kaukana tekoälyn laskentahorisontista olevan ”maailmankiertäjäpelin” luonut pelaaja voisivat olla hyviä vaihtoehtoja.

Ylönen painottaa, ettei tämä ole kritiikkiä jo valittuja kohtaan, vaan koko konseptin ohjaamista oikeaan suuntaan.

Myös Wikman palkittiin

Ensimmäistä kertaa ICCF:n historiassa jaettiin järjestön elämäntyöpalkinnot. 35 vuoden erinomaisesta ja merkityksellisestä työstä kansainvälisen kirjeshakin hyväksi muistettiin Italiasta **Gian-Maria Tania** ja Suomesta **Ragnar Wikmania**.

Turnauksissa menestyneitä ja titteleitä saavuttaneita palkittiin tämän jälkeen: 28. maailmanmestari **Leonardo Ljubicic** ensimmäisenä.

FINJUB-alkueränsä voittanut Ukrainan **Andrei Lesko** saa vilpillisestä toiminnastaan viiden vuoden kilpailukiellon ulottuen 17. elokuuta 2021 asti. Hän ei tämän vuoksi pääse FINJUB-finaaliin.

Olli Ylönen haki Ragnar Wikmanin kunniakirjan ja elämäntyö-palkinnon.

Äänestystulos ei ollut täysin selvä, mutta kuitenkin 17-10. Tästä revohkasta lisää vuoden viimeisessä lehdessä.

Uusia jäsenhakemuksia ei ollut, mutta Tunisia ei ole maksanut muutamaan vuoteen sääntöjen mukaisia maksuja ICCF:lle, eikä vastannut kyselyihin. Käytännössä maa menetti äänioikeuden vuodeksi ja erotetaan, mikäli ei ensi vuoden kongressiin mennessä maksa rästimaksujaan.

2017 kongressi

Bulgariaan

Kongressi hyväksyi Intian ehdotuksen laskea Maailmanpankin esimerkin mukaisesti köyhimmistä maista tulevien pelaajien turnausmaksut puoleen. Tämä koski jäsenmaista tällä hetkellä Intiaa, Cape Verdea ja Ukrainaa.

Intialaisilla on oma serveri, jolla on noin 500 kirjeshakin pelaajaa, mutta vain harvalla heistä on varaa pelata ICCF:n serverillä. Intialaisissa tiedotusvälineissä on ex-maailmanmestari **Viswanathan Anandin** ansiosta suuri kiinnostus shakkia kohtaan, mutta kirjeshakista ei lehdistö kirjoita mitään. Tämän korjaamiseksi Intia olisi halunnut järjestää ICCF-kongressin vuonna 2017.

Heillä oli ollut jo hyviä keskusteluita Anandin tulosta kongressiin ja tämä saattaa olla myös kiinnostunut kirjeshakin pelaamisesta tulevaisuudessa. Intialaisdelegaatti ehdottikin Suomelle maaottelu-uusintaa heti nykyisen ottelun päätyttyä. Intiassa riittää kovia lähishakin suurmestareita haastamaan kärkipelaajamme.

Surkeuden huippu oli, kun Bremenin varsinaisen kongressin viimeisenä päätöksenä Intia ei saanut ensi vuoden järjestämistä vastuuta. Intian erinomaisen esittelyn jälkeen näimme Bulgarian piinaavan nolon esityksen, joka perustui varmaan 20 vuotta vanhaan matkailumainosvideoon, jonka ICCF:n pääsihteeri **Michael Millstone** onneksi viimein keskeytti 24 minuutin kohdalla.

Itä-Euroopan maista tulleen äänivyöryn ansiosta Bulgaria voitti äänestyksen. Intian **Ambar Chattarjee** lupasi onneksi palata ensi vuonna asiaan.

Olli Ylösen tiivistelmä muista päätöksistä:

Kulukorvaukset matkustamisesta ICCF:n tapaamisiin maksetaan järjestön tärkeimmille toimihenkilöille jatkossa nykyistä enemmän realististen menojen mukaan. Toisin sanoen heidän täytyy jatkossa maksaa vähemmän omasta pussistaan. Kongressin kesto lyhennettiin päivällä. ICCF:n Grandmaster Norm- ja Master Norm-turnauksiin vaaditaan vuoden 2017 alusta tarkalleen vähimmäisvahvuusluvut eli 2450 tai 2300. Ensi vuodeksi odotetaan esitystä SIM Norm -turnauksesta 2400:n tasolle.

Tittelitulokset lasketaan jatkossa pelaajan vastustajien vahvuuslukujen keskiarvon mukaan. Aiemmin pelaajan oma vahvuusluku on laskettu keskiarvoon mukaan, mistä on muodostunut turnauksen kategoria. Toimii ehkä, jos keskivahvuuslukuraja turnaukseen on tiukka. Jos se on väljempi, niin kuinka korkeamman vahvuusluvun omaavat viitsivät lähteä mukaan hyödyttämään vain heikomman vahvuusluvun omaavia?

Ylösen mukaan pahimmillaan tämä johtaa siihen, että vahvemmat jättävät pelaamatta. Toisaalta, kuten hän myöhemmin keskusteli Englannin edustajan kanssa, niin vetovastuu tässä hommassa kutsuturnausten osalta lankeaa luonnollisesti (entiseen tapaan) isommille maille, joten enemmän kutsuja lienee odotettavissa ja aiempaa tarkemmilla kriteereillä.

Näin Suomelta käytännössä loppuivat haaveet järjestää itse SIM- tai GM-tason turnauksia. ICCF:n työryhmä on tutkinut mahdollisuutta käyttää Glicko-vahvuuslukusysteemiä nykyisen Elo-laskennan sijaan. Työryhmän johdossa on ICCF:n serveripalveluiden johtaja **Austin Lockwood**, joka käyttää sitä omassa pienehkössä kirjeshakkisivustossa Schemingmind.com:ssa.

- Olen pelannut sillä sivustolla ja minusta se systeemi ei tunnu hyvälle. Siinä vahvuusluvun heilahtelut ovat riippuvaisia pelaajan aktiivisuudesta. Jos pelaa vähän ja voittaa, niin voi voittaa

Suomen Kirjeshakkiliittoa edustivat Bremenissä delegaatti Olli Ylönen (vas.), Olavi Riikonen ja Pertti Lehikoinen. Kuva: Luz Marina Tinjaca Ramirez

paljon vahvuusluvussa. Päinvastoin voi hävitä yllättävän paljon. Jos pelaa paljon, niin vahvuusluku heiluu vähän, Ylönen miettii.

Ensi vuonna siitä lopullisesti päätetään. Nyt äänestettiin, että sen testaaminen sallitaan.

- Valistunut arvaukseni on, että mikäli työryhmän jäsenistä vahvuuslukukomissaari **Gerhard Binder** on sen puolesta, niin siellä on sali pullollaan jees-miehiä vailla parempaa ymmärrystä hyväksymässä tätä. Joten matemaattisista kaavoista kiinnostuneet voisivat olla minuun yhteydessä, Ylönen toivoo.

Shakin ulkopuoliset arvonimet (tohtori jne) jäävät pelaajien nimistä pois.

Muutaman hengen porukka eri maista alkaa suunnitella Youtube-videota ICCF:n sivujen käytöstä. Thor Lovholt Memorial -joukkueturnaus käydään jatkossa Euroopan sijasta koko maailman alle 2300-vahvuisten kesken. Postiolympialaisia ei järjestetä enää. Olympialaiset alkavat käyttää neljän vuoden sykliä.

Champions League (Mestareiden liiga) palautetaan aiempaan muotoonsa. Sen johtoon siirtyy **Russell Sherwood** Walesista. Hänen tilalleen Master-, Higher- ja Open Class-turnauksiin valittiin Olli Ylönen.

Webchess Open-turnaukset etsivät vetäjää. Uuden Webchess Open -turnauksen olisi pitänyt alkaa nyt syksyllä ja pian myös edellisen semifinaalit, mutta ottanee jonkin aikaa, kunnes uusi johtaja saa homman käyntiin.

Intialla oli mielenkiintoinen ehdotus. Jatkossa serverin pelisääntöihin ei voi tehdä muutoksia kuin kahden vuoden välein. Hivenen yllättäen se meni läpi.

Suomen ehdotus käyttää seuraavassa MM-finaalissa miettimisaikaa 400 päivää per pelaaja koko pelille ei mennyt läpi. Tuon 400 päivän pitäisi kattaa neljän vuoden turnauksen ajantarve, joka lienee sopiva MM-Finaalien kestoksi. Tämä perustui Pertti Lehikoinen havaintoon, että turnauksen

alussa 17 pelaajan turnauksessa pelaaja tarvitsee aikaa enemmän kuin jos käynnissä olisi esimerkiksi kymmenen (tai vähemmän) peliä. Sinänsä ehdotuksen hylkäyksestä ei suurta tappiota tullut, mutta jokunen maa saattoi äänestää kostoksi, koska Suomi vastusti ICCF:n työryhmän esittämää uutta ajanlaskumallia.

Tuo uusi ajanlaskusysteemi meni läpi äänin 25-15. Suuremmista maista ainakin Saksa ja Italia olivat Suomen ohella sitä vastaan. Siinä on ideana määrittää turnaukselle (pelille) tietty päättymispäivä järjestäjän maun mukaan. Alkuun saa kelloon (clock) 50 päivää, pankkiin (bank) 50-95 päivää ja sitten lisäyksenä (increment) x päivää turnauksen keston mukaan. Inkrementtiä ei tule 50. siirron jälkeen ollenkaan, joten sen jälkeen on tultava toimeen sillä, mitä on sillä aiemmin hankkinut sekä mitä on onnistunut säästämään kelloon tai pankkiin.

Mitään lomiamia ei ole, vaan jokainen käyttää ne kellostaan. Inkrementti menee pankkiin (saa mennä yli 95 päivän), pankista on itse siirrettävä kelloon aikaa. Joukkueturnauksissa kapteenikin voi tehdä sen.

Intialaisdelegaatti Chatterjee oli huolestunut, että mikäli nykyinen ajanlaskumalli lomineen muutetaan, niin vahvat lähishakin pelaajat menettävät orastavan kiinnostuksensa kirjeshakkiin, koska he tarvitsevat matkustelun vuoksi joustavampia miettimisaikoja sekä lomiamia.

Tuplaussääntö 20 päivän miettimisen jälkeen poistuu. Tulee ns. minuuttilaskenta, eli aikaa ei enää lasketa päivissä, mikä Lehikoisen ja Ylösen mielestä on vastoin ICCF:n "perustuslakia". Mitään tuomitsemisia ei ole. Jos peli etenee jostain syystä turnauksen päättymishetkeen, niin se voittaa, jolla on aikaa kellossa.

- Kysyin yhdeltä työryhmän jäseneltä, mitä hän suosittelisi 15 pelaajan SM-turnaukseen. Vastasi, että 18 kuukauden periodia. Onneksi uusi systeemi tulee kuitenkin voimaan vähitellen ja sitä ei ole pakko käyttää kansallisissa turnauksissa, Ylönen muistuttaa.

- Joka tapauksessa se tulee käyttöön kaikissa ICCF:n turnauksissa vähitellen. Sen voi kumota vain tekemällä ehdotuksen kongressille, josta sitten äänestetään, mutta siis kahden vuoden päästä aikaisintaan.

Pertti Lehikoinen (vas.) ja Ruotsin Per Söderberg ovat usein olleet eri mieltä säännöistä, mutta asiat riitelevät, eivät miehet.

Hampurin ja Bremenin välillä olevan juna-aseman nimi muistuttaa shakkiväkeä samannimisestä tulosten vertailujärjestelmästä.